מה הדין: מהם גדרי איסור "חולק עם הגנב", והאם מותר להתארח או לקבל מתנות ממי שכל רצונו וביתו ממומנים מגנבה?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

איסור "חולק עם הגנב" הוא איסור חמור הפוסל את האדם לעדות, ואסור ליהנות מרכוש גנוב; אך לבני הבית התלויים בו יש פתרון הלכתי של פדיון הממון לצדקה.

גדרי האיסור: שלמה המלך אומר "חולק עם גנב שונא נפשו". בסוגיה זו (הקשורה לחושן משפט סימן שנו) שאסור לקנות, לקבל או לסייע לגנב, שכן הדבר מחזיק ידי עוברי עבירה וממריץ אותם לגנוב גנבות נוספות.

הגמרא והפוסקים פוסקים שאסור לקנות, לקבל או לסייע לגנב לייצר יאוש ושינוי ברכושו. אדם המקבל מוצר ביודעו שהוא גנוב (אפילו חפץ פעוט כמו טישואים או חטיף) עובר על "לפני עיור לא תתן מכשול" ומסייע לעוברי עבירה.

הפתרון לבני המשפחה: בבית המדרש דנו במקרה באשה צדקת שגילתה שאביה מנהל רשת גניבות ומממן מכספי העוולה את כל תכולת הבית – האוכל, הבגדים והרהיטים. הגאון הרב אלחנן פרץ שליט"א, בשיתוף דייני בית המדרש, הורה למעשה: מכיוון שמדובר בבני בית הסמוכים על שולחנו ואין להם בגדים או קורת גג אחרת, עליהם לשער בדעתם את שווי הבגדים או המאכלים שקיבלו, ולהפריש את השווי הממוני הזה מכספם הפרטי לצדקה. על ידי מתן פדיון הדמים לצדקה, הם מפקיעים מעצמם את הגדרת ה"נהנה בחינם מן הגזלה" וניצולים מאיסור חולק עם הגנב.

הבת והילדים עמדו בפני דילמה קשה: האם עליהם ללכת יחפים או ללבוש פיג'מה כדי לא להיחשב כ"חולקים עם הגנב"? דין מוצר שעבר בישול או שינוי: חודש בשיעור שאפילו אם הגנב לקח עגבניות ובישל אותן (דבר הנחשב הלכתית ל"שינוי מעשה" המזכה את

הגנב בגוף החפץ ומחייב אותו בתשלום דמים בלבד), עדיין חל איסור לקנות או לאכול את התבשיל הזה, מכיוון שהקונה גורם וממריץ את הגנב להמשיך ולגנוב גנבות נוספות בעתיד.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

להרשמה ולפרטים: 02-6260680 · horat-hamishpat.co.il

סרקו את הקוד לאתר הוראת המשפט

https://horat-hamishpat.co.il/halacha-qa/chulek-im-hagannav/